

MINISTARSTVO KULTURE

PROGRAM ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA ZA 2018. GODINU

Cetinje, decembar 2017. godine

I UVOD

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu, donosi se na osnovu člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2017. godinu.

Cijeneci da su kulturna dobra, prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavljaju dugoročan resurs za održivi razvoj, te su kao takva, važan prioritet svih savremenih državnih politika, Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu (u daljem tekstu: Program zaštite i očuvanja), planirana je podrška, finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore, odnosno, realizacija projekata i programa iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti.

Jedan od glavnih ciljeva Programa zaštite i očuvanja je ravnomjerni razvoj kulture na teritoriji cijele Crne Gore. U cilju organizovane zaštite obuhvaćeni su projekti namijenjeni unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, očuvanju, zaštiti, valorizaciji, prezentaciji i popularizaciji kulturne baštine, kao i unaprjeđenju uslova za primjenu zakona iz oblasti kulturne baštine.

Realizacija predloženih projekata će doprinijeti unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, širenju znanja o vrijednostima i značaju kulturne baštine, razumijevanju različitih kultura, uspostavljanju blagovremene saradnje između nadležnih institucija i vlasnika - dražalaca, kao i obezbjeđivanju uslova da ista, shodno svojoj namjeni, služe kulturnoj, naučnoj i edukativnoj potrebi pojedinaca i društva.

Uvažavajući značaj ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, u kreiranju Programa zaštite i očuvanja, Ministarstvo kulture je ove godine obuhvatilo 116 projekata predloženih od strane nacionalnih i opštinskih javnih ustanova i samostalnih organa uprave iz oblasti kulturne baštine. Realizacija projekata, koji se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera za najugroženija kulturna dobra, povjerena je javnim ustanovama koje u skladu sa članom 103 stav 2 i članom 104 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ispunjavaju uslove.

Program zaštite i očuvanja će se finansirati iz budžetskih sredstava Ministarstva kulture za 2018. godinu, sa programa Kulturna baština, pozicija: Konsultantske usluge, projekti i studije, Izdaci za investiciono održavanje, iz opštih prihoda i Konsultantske usluge projekti i studije i Izdaci za investiciono održavanje, iz namjenskih sredstava.

Programom zaštite i očuvanja za 2018. godinu, predloženi su projekti iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti, a koje će realizovati nacionalne i lokalne javne ustanove, organi državne uprave iz oblasti kulturne baštine, u ukupnom iznosu od **1.138.833,23 €**, od čega 420.000,00 € iz namjenskih sredstava.

II ISTRAŽIVANJA

Arheološka i konzervatorska istraživanja

Programom zaštite i očuvanja za 2018. godinu, predviđeno je 25 projekata na kojima će se vršiti arheološka i konzervatorska istraživanja, u planiranom iznosu od 342.000,00 €.

- 1. Naziv aktivnosti:** Sistematska arheološka istraživanja praistorijskog lokaliteta Crvena stijena, selo Petrovići, Opština Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Potkapina Crvena stijena otkrivena je pedesetih godina prošlog vijeka, nakon čega su uslijedila višegodišnja sistematska arheološka istraživanja. Tokom iskopavanja istražena je površina potkapine do maksimalne dubine od 20,86 m. Projekat je međunarodnog karaktera i realizovao se u saradnji sa Univerzitetom iz Mičigena. Kampanja koja će se sprovoditi tokom 2018. godine, podrazumijeva nastavak istraživanja u cilju prikupljanja novih arheoloških i geoloških podataka, koji će omogućiti bolju interpretaciju i razumijevanje načina života i kulturnog razvoja neandertalaca u srednjem paleolitu.
- 2. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje arheoloških i konzervatorskih istraživanja na ostacima Vile rustike sa mozaikom, i izrada konzervatorskog projekta, Mirište, Petrovac, Opština Budva
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: JU Muzeji i galerije Budva
Potrebna sredstva: 27.000,00 €
Obrazloženje: Početkom XX vijeka na privatnom imanju Mirište u Petrovcu pronađeni su ostaci mozaika. Tokom arheoloških istraživanja sprovedenih u periodu 1961. - 2011. godine, na lokalitetu su, osim prostorije sa podnim mozaikom, otkriveni i ostaci vile rustike, kao i brojni fragmenti pokretnog materijala. Projekat podrazumijeva nastavak istraživanja sa preventivnim mjerama zaštite, te aktivnosti na izradi konzervatorskog projekta.
- 3. Naziv aktivnosti:** Geofizička istraživanja sa primjenom georadarske metode, arheološka i konzervatorska istraživanja Srednjevjekovnog grada Svača, Opština Ulcinj
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore i JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 30.000,00 €
Obrazloženje: Cilj geofizičkih istraživanja je primjena nedestruktivne georadarske metode, koja omogućava uvid u vertikalne presjeke i osnove na određenim dubinama, bez zadiranja u integritet kulturnog dobra. Primjenom ove metode, očekuje se dopuna dosadašnjih rezultata istraživanja na Srednjevjekovnom gradu Svaču, naročito kada je u pitanju njegova hronologija, koja nije precizno definisana, već postoje različita tumačenja. Planirana arheološka i konzervatorska istraživanja biće usmjerena na utvrđivanje dispozicije sakralnih objekata sa sjeveroistočne strane gradskih bedema, kao i na spoljnjem bedemu čiji su ostaci nedavno pronađeni.

- 4. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja lokaliteta Brskovo i sprovođenje preventivnih mjera zaštite, Opština Mojkovac - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Opština Mojkovac
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Brskovo predstavlja jedan od najznačajnijih srednjevjekovnih lokaliteta na teritoriji Crne Gore. Tokom arheoloških istraživanja 2017. godine, otkriveni su ostaci građevine dimenzija 22x18m i djelimično je istražen samo ulazni dio. Druga faza istraživanja podrazumijeva nastavak započetih aktivnosti, koje će pratiti antropološke analize, u cilju dobijanja jasne stratigrafske slike naselja u podnožju Gradine, uz vršenje preventivnih mjera zaštite otkrivenih partija lokaliteta.
- 5. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja Municipium S, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Rezultati dosadašnjih istraživanja do izvjesnih granica sagledavaju društveno-ekonomski status stanovnika Municipiuma, socijalnu i etničku strukturu kao i duhovni život. U cilju dobijanja novih saznanja o periodu nastanka naselja, predmetna istraživanja obuhvatiće dio granične urbane zone, gdje su tokom 2017. godine pronađene arhitektonske strukture različitih građevinskih faza, kao i pokretni materijal.
- 6. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja lokaliteta Gradina u Risnu i izložba posvećena istraživanjima, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Višegodišnja arheološka istraživanja u Risnu, na lokalitetima Carine i Gradina, realizovana kroz saradnju nacionalnih institucija Crne Gore i Varšavskog univerziteta, do sada su dala značajne rezultate. Predmetni projekat podrazumijeva nastavak arheoloških istraživanja u cilju otkrivanja novih saznanja o antičkom gradu Risiniumu. Rezultati istraživanja i pronađeni pokretni arheološki materijal biće prezentovani na izložbi koja će, pored ostalog, obuhvatiti i štampanje publikacije, kao i ostale multimedijalne sadržaje.
- 7. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja Žabljaka Crnojevića, Prijestonica Cetinje – I faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva sprovođenje I faze sistematskih arheoloških istraživanja. Cilj istraživanja je otkrivanje svih faza izgradnje utvrđenja, odnosno preciznija hronološka determinacija kako bi se u potpunosti definisao istorijat i pristupilo izradi konzervatorskog projekta, na osnovu kojeg će se sprovesti konzervatorske mjere.

8. **Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja dijela lokaliteta Duklja i sprovođenje preventivnih mjera zaštite, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak arheoloških istraživanja na lokalitetu, na objektu IX i u istočnom i južnom dijelu antičkog grada, na kojima su ista vršena tokom 2017. godine. Istovremeno će se vršiti i manja sondažna istraživanja izvan gradskih bedema, radi dobijanja podataka o radioničarskom keramičkom centru. Cilj istraživanja je dobijanje jasne stratigrafske slike naselja i sprovođenje preventivnih mjera zaštite na otkrivenim partijama.
9. **Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja crkve Sv. Pahomija Komanina - Sv. Vračevi, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak sistematskih arheoloških istraživanja realizovanih u 2017. godini, kada su otkriveni priprata i dvadeset jedan grob, a od pokretnih nalaza fragmenti keramike, novčići i klinovi. O vremenu nastanka crkve Pahomija Komanina – Sv. Vračevi ne postoje precizni istorijski podaci. Cilj istraživanja je otkrivanje svih faza izgradnje crkve, odnosno, kulturnih slojeva i njena hronološka determinacija.
10. **Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja u Matagužima, Mjace, Kremenjače, GO Golubovci, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 15.000,00 €
Obrazloženje: Na lokalitetu Mjace osamdesetih godina prošlog vijeka pronađeni su ostaci objekta izvedenog od velikih kamenih blokova. Tokom istraživanja 2017. godine, otkriven je i preostali dio objekta, najvjerojatnije kula helenističke fortifikacije. Lokalitet Kremenjača predstavlja veći kompleks zemljišta u sklopu kojeg se obrađuju površine i gdje se nalaze značajne količine fragmenata helenističke keramike. Projekat podrazumijeva nastavak istraživanja u cilju prikupljanja novih podataka o procesu helenizacije i romanizacije i njihovim uticajima na domicilno ilirsko stanovništvo u rejonu Skadarskog basena.
11. **Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja lokaliteta Ćaf Kiš, Gradska opština Tuzi, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak arheoloških i konzervatorskih istraživanja, sprovedenih tokom 2017. godine, kada su otkriveni novi arhitektonski elementi sakralnog objekta, znatno većih dimenzija od postojećeg, keramički nalazi i grobna mjesta sa grobnim

sadržajem. Nastavak istraživanja doprinijeće definisanju hronologije objekta, novootkrivenih arhitektonskih elementa i prostora na kojem su evidentirani grobovi.

- 12. Naziv aktivnosti:** Rekognosciranje crnogorskog podmorja, Budvanski akvatorijum
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak saradnje između bivšeg Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Kotor, Fondacije RPM Nautical iz Floride-SAD i Regionalnog centra za obuku ronilaca, podvodno razminiranje, spašavanje i kontrolu na moru iz Bijele, započete 2009. godine. U periodu od 2009. do 2015. godine rekognoscirano je crnogorsko podmorje u zoni Bokokotorskog zaliva sve do Crnog rta. Cilj istraživanja je prikupljanje novih podataka o, do sada, neistraženim lokacijama crnogorskog podmorja.
- 13. Naziv aktivnosti:** Podvodna arheološka istraživanja i valorizacija podvodnih lokaliteta 2017. - 2019. - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Uprava za zaštitu kulturnih dobara
Potrebna sredstva: 12.000,00 €
Obrazloženje: U Crnoj Gori su registrovani i kategorisani podvodni lokaliteti: Jahta kralja Nikole „Rumija“, Uvala Bigovica, između Rta Volujica i Ponte Bigovica, Područje između rta Strpačkog i rta Murove, Risanski zaliv i Olupina broda galijun kod rta Kabala. Evidentirano je 27 podvodnih lokaliteta sa potencijalnim kulturnim vrijednostima, u okviru kojih su uvršteni i brodolomi XIX i XX vijeka. Projekat podrazumijeva uvid u stanje lokaliteta, prikupljanje dokaza o svojstvima, osobenostima i značaju, kao i izradu istraživačkog nalaza za potrebe elaborata o njihovoj valorizaciji, kako bi se pokrenula procedura uspostavljanja zaštite i sticanja statusa kulturnog dobra.
- 14. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja Grada Spuža sa bedemima i sprovođenje preventivnih mjera zaštite, Opština Danilovgrad
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva sistematska arheološka istraživanja Grada Spuža sa bedemima, radi dobijanja novih saznanja o ovom značajnom utvrđenju iz perioda osmanske dominacije, uz sprovođenje preventivnih mjera zaštite, u cilju stvaranja uslova za izradu konzervatorskog projekta.
- 15. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja crkve Sv. Stasija i sprovođenje preventivnih mjera zaštite, Opština Bar
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 7.000,00 €

Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak sistematskih arheoloških istraživanja, realizovanih tokom 2007. i 2010. godine, kada su otkrivena dva kulturna sloja u podnom dijelu crkve. Cilj projekta je dobijanje novih informacija o prostoru oko crkve i njenom preciznijem datovanju, te sprovođenje preventivnih mjera zaštite na otkrivenim partijama.

- 16. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja lokaliteta Sv. Toma u Prčanju i sprovođenje preventivnih mjera zaštite, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Projektom su planirana reviziona arheološka i konzervatorska istraživanja crkve i njene neposredne okoline sa grobnim mjestima, u cilju dobijanja relevantnih podataka o objektu i svim njegovim sadržajima. Ista će doprinijeti boljem sagledavanju načina gradnje i obezbijediti uslove za izradu konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera u narednom periodu.

- 17. Naziv aktivnosti:** Istraživanje utvrđenja iz osmanskog i austrougarskog perioda Tabija na Golom brdu kod Sutomora, Opština Bar

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JP Kulturni centar Bar

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 7.000,00 €

Obrazloženje: Tabija je nedovoljno istraženo utvrđenje iz osmanskog peroida, sa fortifikacionim sklopom koji se nadograđivao u periodu od 150 godina. Protekle godine je istražen garnizon A, a u 2017. godini su vršena istraživanja objekta B, kako bi se stvorili uslovi za izradu konzervatorskog projekta. Imajući u vidu kompleksnost lokaliteta, aktivnosti na zaštiti i očuvanju ovog utvrđenja realizuju se fazno. Projekat podrazumijeva dalje istraživanje magacina za municiju, kuhinje i platoa, na kome su vidni ostaci objekta iz mletačkog perioda.

- 18. Naziv aktivnosti:** Četvrta faza arheoloških istraživanja i konzervatorskih radova na otkrivenim partijama zidova Utvrđenja Izlit, Opština Rožaje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“ Rožaje

Subjekt saradnje: JU Polimski muzej Berane

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Značajno otkriće ostataka fortifikacije na Gradini iznad Ganića krša bilo je povod da se, kroz projekat „Arheološka istraživanja utvrđenja Izlit“, započnu prva sistematska arheološka istraživanja ovog lokaliteta. Projekat se realizuje fazno, a konzervatorski radovi vrše se na otkrivenim zidovima, radi zaštite od daljeg oštećenja. Četvrta faza podrazumijeva nastavak višegodišnjih aktivnosti, koje će se odnositi na arheološka istraživanja i sprovođenje konzervatorskih mjera na novootkrivenim partijama.

- 19. Naziv aktivnosti:** Arheološko rekognosciranje lokaliteta Bogićev brijeg, Njeguši, Prijestonica Cetinje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 7.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva rekognosciranje terena i sondažno istraživanje lokaliteta Bogičev brijeg sa kojeg su 2011. godine, Narodnom muzeju Crne Gore predati slučajni nalazi među kojima se izdvaja rimski bronzani prsten i nekoliko rimskih bronzanih privjesaka. Cilj projekta je prikupljanje arheoloških podataka o kretanjima na ovom prostoru, imajući u vidu da isti do sada nije istraživani.

20. Naziv aktivnosti: Sistematska arheološka i konzervatorska istraživanja ostataka trikonhalne crkve u Lastvi Grabaljskoj, Opština Budva

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 8.000,00 €

Obrazloženje: Sprovedenim rekognosciranjima na lokaciji u Grblju, tokom 2000. godine, otkriveni su ostaci trikonhosa, dok su uz njegovu južnu stranu evidentirani ostaci u vidu kružne osnove sa četiri kontrafora. Projekat podrazumijeva sistematska arheološka i konzervatorska istraživanja, kojima će se dobiti podaci o arhitektonskim karakteristikama ostataka predmetnog objekta, za koji se pretpostavlja da je iz perioda kasne antike, odnosno srednjeg vijeka. Podaci će koristiti za komparativna istraživanja sakralnog nasljeđa na području Grblja.

21. Naziv aktivnosti: Arheološka i konzervatorska istraživanja i sprovođenje konzervatorskih mjera na lokalitetu Pećina grad, Opština Petnjica

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Opština Petnjica

Subjekt saradnje: JU Polimski muzej - Berane

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: Lokalitet Pećina grad otkriven je prilikom rekognosciranja terena 80-ih godina XX vijeka, na zapadnoj strani kanjona Radmanske rijeke. Na najvisočijem i najdubljem dijelu pećine 1987. godine, Polimski muzej iz Berana sproveo je sondažna arheološka istraživanja i sa dvije ispitne sonde istražio površinu od 20m². Projekat podrazumijeva dalja arheološka istraživanja, uz istraživanje unutrašnjih slojeva, radi zaštite lokaliteta i eventualnog otkrivanja starijih hronoloških perioda.

22. Naziv aktivnosti: Arheološka i konzervatorska istraživanja lokaliteta Villa Rustika – Bistrica, Opština Bijelo Polje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Polimski muzej Berane

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Tokom 2012. godine, u selu Bistrica, na oko 12 km istočno od Bijelog Polja, prilikom zemljanih radova otkriveni su ostaci objekta iz rimskog perioda, najvjerojatnije vile rustike. JU Polimski muzej iz Berana je 2017. godine sproveo prvu fazu sistematskih arheoloških istraživanja. Projekat podrazumijeva nastavak istraživanja i zaštitu objekta primjenom adekvatnih konzervatorskih mjera.

- 23. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja, izrada konzervatorskog projekta, sprovođenje konzervatorskih mjera i edukacija i doedukacija stručnog kadra na lokalitetu Samograd, Opština Bijelo Polje - III faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Polimski muzej – Berane
Subjekt saradnje: Odjeljenje za arheologiju Univerziteta u Kembridžu
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Višegodišnji projekat sistematskih arheoloških i konzervatorskih istraživanja utvrđenja Samograd realizuje se fazno, uslijed čega istraživanja prate i konzervatorke mjere na otkrivenim arhitektonskim ostacima. Predmetne aktivnosti podrazumijevaju nastavak sistematskih arheoloških i konzervatorskih istraživanja i sprovođenje konzervatorskih mjera na novootkrivenim partijama. Projekat je edukativnog karaktera i podrazumijeva posjete lokalitetu i organizovanje predavanja, kroz koja će biti prezentovane sve dosadašnje aktivnosti i značaj ovog lokaliteta.
- 24. Naziv aktivnosti:** Registar i katalog vodenih objekata, kamenica, lokvi, dubenica, ublova područja Banjana i Oputne Rudine, Opština Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Prirodnjački muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 7.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva istraživanje prirodnih i kulturnih vrijednosti malih vodenih basena, kamenica, lokvi, dubenica, ublova, na prostoru Banjana i Oputne Rudine, koja će doprinijeti definisanju njihove uloge i značaja za život ljudi od perioda praistorije do danas.
- 25. Naziv aktivnosti:** Geofizička, arheološka i konzervatorska istraživanja tri lokaliteta sa stećcima, I faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: JU Narodni muzej Crne Gore, JU Prirodnjački muzej Crne Gore, Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Shodno zajedničkoj strategiji na zaštiti lokaliteta sa stećcima koji su upisani na UNESCO listu svjetske baštine, neophodno je sprovesti multidisciplinarna istraživanja u trajanju od mjesec dana, uz učesće stručnjaka iz Crne Gore, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije, imajući u vidu da crnogorski lokaliteti nikada nijesu sistematski istraživani.

III KONZERVATORSKI PROJEKTI I SPROVOĐENJE KONZERVATORSKIH MJERA

Programom zaštite i očuvanja za 2018. godinu, obuhvaćeno je 37 projekata, za koje je planiran iznos od 593.783,23 €.

- 1. Naziv aktivnosti:** Realizacija započelih aktivnosti na konzervaciji i restauraciji Arhiepiskopske palate u urbanoj cjelini Stari grad Bar, Opština Bar
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JP Kulturni centar Bar

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 12.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak konzervatorsko-restauratorskih radova započetih tokom 2017. godine, u cilju unaprjeđenja lošeg stanja Arhiepiskopske palate iz XIV vijeka. Palata je predviđena za budući Arheološki muzej grada Bara, kao prostor za sistematizovanje i prezentovanje pokretnog arheološkog materijala.

2. **Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja, izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje I faze konzervatorskih mjera na Kuli Voltica, Opština Nikšić

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 50.000,00 €

Obrazloženje: Kula Voltica je karaula-tvrđava podignuta 1854. godine, u doba vladavine knjaza Danila Petrovića, karakterističnog stila građenja "volat". Objekat je pravougaonog oblika, spratnosti P+1, sa dvije kružne kule na kojima su izvedene brojne puškarnice. Imajući u vidu loše stanje kulturnog dobra, projektom su predviđena konzervatorska istraživanja u cilju izrade konzervatorskog projekta na osnovu kojeg će se sprovesti I faza konzervatorskih mjera.

3. **Naziv aktivnosti:** Sanacija spomen-obilježja u krugu Spomen-parka Knjaževac, Opština Andrijevića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za kulturu i sport "Mihailo Lalić"

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 13.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva izradu konzervatorskog projekta i sprovođenje mjera na spomen-parku Knjaževac, u kojem se nalaze spomenici i spomen-biste narodnih heroja, među kojima dominira spomenik od bijelog mermera sa šest stubova, koji simbolizuje i čuva memoriju na period SFR Jugoslavije.

4. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija ličnog fonda „Anastas Bocarić Cgda2 Bud LIBOC 1864-1944“, Opština Budva

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv, Odsjek Budva

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: Cilj projekta je unaprjeđenje stanja i poboljšanje uslova čuvanja arhivske građe koja se nalazi u Državnom arhivu Crne Gore, Odsjek Budva. Imajući u vidu loše stanje predmetnog fonda, u okviru kojeg se, pored arhivske građe, nalazi 16 rolni filmskih traka i drugog materijala, projektom je predviđeno sprovođenje konzervatorskih mjera u skladu sa izrađenim konzervatorskim projektom.

5. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija fonda PUMA - Političko-upravni mletački arhiv CG DA 2 HNO PUMA 1687.-1797., Opština Herceg Novi

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv, Odsjek Herceg Novi

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Fond Političko-upravni mletački arhiv datira iz perioda uprave Mletačke Republike, 1687.-1797. godine, i dokumentuje organizaciju i rad javne uprave, kao i stanje društvenog života na području Opštine Herceg Novi i šire. Na osnovu konzervatorskog projekta sprovede se odgovarajuće konzervatorske mjere, te na taj način omogućiti njegova adekvatna zaštita i spriječiti dalje propadanje.

6. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija i restauracija oštećenih dokumenata fonda „Vojnička škola“, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Državni arhiv, Odjeljenje za tehničku zaštitu arhivske građe
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 4.000,00 €
Obrazloženje: Predmetni fond predstavlja dokumentarnu cjelinu „Vojnička škola“ i sastoji se od 29 arhivskih jedinica. Cilj aktivnosti je da se na osnovu konzervatorskog projekta sprovedu odgovarajuće konzervatorske mjere, koje će spriječiti proces daljeg propadanja arhivske građe i obezbijediti njenu upotrebu i korišćenje.
7. **Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Medun, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: JU Muzeji i galerije Podgorice od 2007. godine, kroz godišnje programe rada, planira i realizuje aktivnosti na istraživanjima, sanaciji, prezentaciji i revitalizaciji kulturnog dobra Medun, uz kontinuiranu finansijsku podršku Ministarstva kulture. Planirane aktivnosti odnose se na sanaciju najugroženijih partija kulturnog dobra.
8. **Naziv aktivnosti:** Nabavka materijala, uređaja i oprema za rukovanje, pakovanje i trajno pohranjivanje fonda Narodnog muzeja Crne Gore - centralni i pomoćni depo, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 79.200,00 €
Obrazloženje: Cilj projekta je poboljšanje uslova u centralnom i pomoćnim depoima gdje se čuva muzejski materijal Istorijskog muzeja, Umjetničkog muzeja, Etnografskog muzeja, Arheološkog muzeja, Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja i Dokumentaciono-matične službe Narodnog muzeja Crne Gore. Aktivnost podrazumijeva izradu projekta sanacije, adaptacije i reorganizacije deponitnih prostora, kao i nabavku uređaja i opreme za trajnu zaštitu muzejskog materijala, u skladu sa odredbama Pravilnika o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, pravilima konzervatorske struke i važećim standardima.
9. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija muzejskih predmeta koji su predviđeni za stalnu postavku Zavičajnog muzeja Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva adaptaciju objekta za stalnu muzejsku postavku, te konzervatorski tretman muzejskog materijala, koji je više decenija smješten u depou i lošem stanju očuvanosti. Cilj projekta je izlaganje muzejskog materijala, koji u najvećoj mjeri ima status kulturno dobro, kroz savremenu formu muzejske postavke.

10. Naziv aktivnosti: Sanacija stolarije na objektu Muzeja grada Budve

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Budve

Subjekt saradnje: Mjesna zajednica Stari grad Budva

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: Muzej grada Budve, sa vrijednom arheološkom i etnografskom zbirkom, nalazi se u Starom gradu, kulturnom dobru od nacionalnog značaja. Objekat je reprezentativno kameno zdanje patricijske starobudvanske porodice, izgrađen na četiri etaže, sa elementima koji mu daju poseban vizuelni doživljaj, izražen u spoju klesarskog umijeća i prefinjene odmjerjenosti. Kako je ustanovljeno loše stanje stolarije, cilj projekta je izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera kojima će se sanirati nastala oštećenja i obezbijediti zaštita iste od daljeg propadanja.

11. Naziv aktivnosti: Restauracija i konzervacija brodskog dnevnika Ivelić, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 600,00 €

Obrazloženje: Brodski dnevnik iz 1879. godine, pripadao je kapetanu Vladu Iveliću i nalazi se u lošem stanju očuvanosti. Projekat podrazumijeva sprovođenje konzervatorskih mjera u skladu sa konzervatorskim projektom. U okviru projekta biće obuhvaćena i digitalizacija Brodskog dnevnika, radi njegove adekvatne zaštite i dostupnosti.

12. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu kulturnog dobra, jaketa, dolaktica i župet, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 1.500,00 €

Obrazloženje: Muzejski predmeti jaketa, dolaktica i župet čine dio kulturnog dobra Etnografska zbirka i nalaze se u lošem stanju. Predmeti su ukrašeni zlatovezom, izuzetne zanatske izrade. U cilju unaprjeđenja lošeg stanja ovih predmeta na osnovu konzervatorskog projekta planirano je sprovođenje odgovarajuće konzervatorske mjere.

13. Naziv aktivnosti: Nastavak sprovođenja konzervatorskih mjera na Zbirci stare i rijetke knjige, Prijestonica Cetinje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak započetih aktivnosti na konzervaciji i restauraciji tri publikacije u lošem stanju očuvanosti iz Zbirke stare i rijetke knjige, koju čine reprezentativni primjerci po osnovu starosti, rijetkosti i vrijednosti.

- 14. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetima iz Zbirke rukopisa i dokumentacione građe, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva konzervaciju i restauraciju trideset najznačajnijih rukopisa iz XVIII i XIX vijeka. Zbirka sadrži obimnu korespodenciju značajnih ličnosti crnogorske istorije, prvenstveno tadašnjih vladara. Realizacija projekta značajna je sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije crnogorske kulturne baštine, a opredijeljena sredstva biće iskorišćena za nabavku opreme i materijala za konzervaciju.
- 15. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje preventivnih mjera na zaštiti Legata dr Pera Šoća - I faza, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Legat dr Pera Šoća sadrži monografske i periodične publikacije, uglavnom na stranim jezicima (njemački, ruski, italijanski), koje su tematski vezane za Crnu Goru i datiraju s kraja XIX i početka XX vijeka. Prva faza projekta obuhvata tehničku i fizičku zaštitu bibliotečke građe.
- 16. Naziv aktivnosti:** Izrada centralnih kataloga i digitalna kolekcija rukopisnih knjiga u Crnoj Gori, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Izrada registra rukopisnih knjiga u Crnoj Gori podrazumijeva zajednički rad Nacionalne biblioteke Crne Gore i drugih institucija kulture, ali i vjerskih zajednica, imajući u vidu da se mnoge rukopisne knjige nalaze u manastirima, crkvama i džamijama. Projekat podrazumijeva sprovođenje procesa digitalizacije kroz formiranje meta podataka za pretraživanje i uspostavljanje digitalne kolekcije.
- 17. Naziv aktivnosti:** II faza sprovođenja konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Etnografska zbirka, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: OJU “Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta
Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak sprovođenja konzervatorskih mjera na dijelu kulturnog dobra Etnografska zbirka, koji sadrži oružje i predmete pokućstva, koji su

karakteristični po načinu izrade i umjetničkom umijeću tadašnjih majstora. Realizacija projekta je značajna sa aspekta njihove zaštite, očuvanja i prezentacije.

- 18. Naziv aktivnosti:** Realizacija II faze „Konzervatorskog projekata za sprovođenje konzervatorskih mjera na crkvi Sv. Jovana, srednjovjekovni grad Svač“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodni Muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 37.506,23 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak I faze sanacionih radova na ostacima crkve Sv. Jovana, prema izrađenom konzervatorskom projektu. Realizacijom II faze projekta unaprijediće se loše stanje objekta i omogućiti njegova adekvatna prezentacija.
- 19. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta za konzervaciju i restauraciju najugroženijih partija Tvrđave Onogošt, Opština Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Aktivnost podrazumijeva istraživački postupak, na osnovu kojeg će se utvrditi najugroženije partije bedema, te nakon toga izraditi konzervatorski projekat i sprovesti konzervatorske mjere. Projekat predstavlja nastavak višegodišnje podrške Ministarstva kulture na unaprijeđenju stanja ovog značajnog kulturnog dobra.
- 20. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera sanacije eksterijera i enterijera crkve Sv. Krsta u Novoselju, Petrovac, Opština Budva (II faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 25.000,00 €
Obrazloženje: Nakon sprovedenih konzervatorskih istraživanja i tokom izrade konzervatorskog projekta zaključeno je da su na crkvi Sv. Krsta izvedene brojne nestručne intervencije, te konstatovana prisutnost vlage u enterijeru crkve, koja je ugrozila partije objekta i živopisa. Projekat podrazumijeva sprovođenje adekvatnih konzervatorskih mjera u cilju sanacije konstatovanih oštećenja i obezbjeđenja od daljeg propadanja.
- 21. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta sanacije eksterijera i enterijera crkve Sv. apostola Petra i Pavla, Opština Nikšić – II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 15.000,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. apostola Petra i Pavla sagrađena je u XII vijeku i živopisana tokom prve polovine XVIII vijeka. Nakon sprovedenih konzervatorskih istraživanja objekta i fragmenata živopisa, utvrđen je visok stepen oštećenja, te neophodnost izrade konzervatorskog projekta za stvaranje uslova za sprovođenje adekvatnih konzervatorskih mjera na ugroženim partijama enterijera i eksterijera.

- 22. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonostasu crkve Sv. Trojica, Opština Pljevlja - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 25.000,00 €
Obrazloženje: Usljed uticaja vlage oltarska pregrada je u veoma lošem stanju. Evidentna su oštećenja na drvenoj konstrukciji, nosaču i bojenom sloju ikona. Projekat podrazumijeva sprovođenje II faze konzervatorskih mjera na ikonostasu i ikonama crkve Sv. Trojice, na osnovu konzervatorskog projekta.
- 23. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu arheološkog lokaliteta Carine, Risan (sonda VIII), Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Arheološki lokalitet Carine datira iz ilirskog i perioda I-IV v.n.e., o čemu svjedoče otkriveni ostaci građevina javnog karaktera, kiklopskih zidova, gradskih ulica, kao i pokretni arheološki materijal (keramika, metal, staklo, novac ilirskog „kralja“ Balajosa, nakit i dr.). Realizacija projekta je značajna sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije do sada otkrivenih partija ovog lokaliteta.
- 24. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonostasu crkve Uspenje Bogorodice (Cetinjski manastir), Prijestonica Cetinje - III faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projekat sprovođenja konzervatorskih mjera na ikonostasu crkve Uspenje Bogorodice realizuje se fazno. U prethodnoj fazi, nakon demontiranja ikonostasa, izrađena je noseća konstrukcija i postavljena fototapeta, koja ima funkciju prezentacije oltarske pregrade, dok traje konzervatorsko restauratorski proces na ikonama i rezbariji. U trećoj fazi predviđeno je sprovođenje konzervatorskih mjera na 42 ikone. Realizacijom projekta unaprijediće se loše stanje oltarske pregrade i ikona i omogućiti adekvatna prezentacija kroz jasan pregled slojeva i faza u kojima je isti stvaran.
- 25. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta (konzervacije, restauracije i anastilozne) ulaznog portala Dvora Balšića, Zaseok Lekovići, Godinje, i sprovođenje konzervatorskih mjera, Opština Bar
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 45.000,00 €
Obrazloženje: Selo Godinje, kao ruralna arhitektonska cjelina, zakonom je zaštićeno i predstavlja bitan segment kuturne baštine Crne Gore. Prema istorijskim izvorima, Balšići su imali svoj letnjikovac ili dvorac, u starom dijelu sela. Dvori Balšića imaju izuzetno značajnu istorijsku, umjetničku i kulturnu vrijednost i predstavljaju karakterističan primjer srednjovjekovne profane

arhitekture u Crnoj Gori. Zbog lošeg stanja i opasnosti od daljeg urušavanja, predviđena je izrada konzervatorskog projekta radi sprovođenja konzervatorskih mjera, kojima će se obezbijediti sanacija portala, očuvanje i unaprjeđenje lošeg stanja kulturnog dobra.

- 26. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta za II fazu radova na zaštiti i prezentaciji dijela arheološkog lokaliteta “Ostaci Antičke vile sa mozaicima” – Risan, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Risanski mozaici pokrivaju podove rimske vile iz perioda cara Hadrijana (II vijek). Projektom je predviđena analiza mogućnosti restauracije djelova koji nedostaju, a koji su neophodni za sagledavanje mozaika kao cjeline. Projekat ima za cilj adekvatnu zaštitu i prezentaciju značajnog arheološkog lokaliteta.
- 27. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku Palim borcima i žrtvama fašizma, Golija, Opština Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 16.000,00 €
Obrazloženje: Spomenik palim borcima i žrtvama fašizma, koji se nalazi na putu Nikšić-Gacko, otkriven je 24. oktobra 1954. godine. Spomen-obilježje se nalazi u lošem stanju očuvanosti, a pojedine partije su konstruktivno ugrožene. U cilju unaprjeđenja lošeg stanja ovog memorijalnog spomenika, na osnovu konzervatorskog projekta sprovedeće se odgovarajuće konzervatorske mjere.
- 28. Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta najugroženijih segmenata enterijera Crkve Sv. Nikole, Podvrh, Opština Bijelo Polje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Crkva svetog Nikole nalazi se u selu Podvrh, 25 km od Bijelog Polja. Podignuta je početkom XVII vijeka. Imajući u vidu da su u enterijeru objekta evidentna brojna oštećenja, nakon sprovođenja konzervatorskih istraživanja i na osnovu izrađenog konzervatorskog projekta, definisaće se najugroženije partije koje će se konzervatorski tretirati.
- 29. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera sanacije eksterijera i enterijera crkve Sv. Blagovještenja u Jeksi, Rijeka Crnojevića, Prijestonica Cetinje - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 30.000,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. Blagovještenja sagrađena je 1621. godine, a živopisana 1626. godine. Nakon konzervatorskih istraživanja i izrade konzervatorskog projekta zaključeno je da je crkva u lošem stanju očuvanosti. Nestručnim intervencijama ubrzan je proces propadanja objekta i

prodor vlage u enterijeru. Aktivnost podrazumijeva sprovođenje konzervatorskih mjera, odnosno sanaciju oštećenja eksterijera i enterijera crkve, a naročito u dijelu živopisa.

- 30. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetima deponovanim u periodu 1973. do 2015. godine, koji se nalaze u JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore 2016-2018 - III faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak aktivnosti započelih u prethodnom periodu. U periodu 27.11.-10.12.2015. godine, izvršen je popis predmeta koji se nalaze u prostorijama Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, a koji su u periodu 1973-2015. godine deponovani i dati na konzervatorski tretman nekadašnjem Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture, Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika i Centru za arheološka istraživanja Crne Gore. Ukupan broj predmeta i popisnih jedinica koji se nalaze u ateljeima Centra za konzervaciju metala, stakla, kamene plastike, keramike, tekstila, papira, pergamenta, kože, živopisa, štafelajnog slikarstava i drveta na Cetinju i Kotoru je 3.066.

- 31. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta sanacije crkve Sv. Trojica, Opština Pljevlja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Manastir Sv. Trojica imao je više faza izgradnje. Prvobitna hrišćanska bogomolja sagrađena je u ranohrišćanskom periodu, odnosno za vrijeme postojanja rudarskog centra u Kominima. Objekat je izložen višestrukom uticaju vlage, uslijed čega projekat podrazumijeva sprovođenje istraživanja koja će obezbijediti detaljan uvid u stanje kulturnog dobra, nakon čega će se izraditi konzervatorski projekat koji će predvidjeti neophodne konzervatorske mjere za sanaciju nastalih oštećenja i obezbjeđenje dalje zaštite crkve od negativnih uticaja.

- 32. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku Krstac, Čarađe, Opština Nikšić

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 35.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva sprovođenje konzervatorskih mjera na spomeniku posvećenom palim borcima i žrtvama fašističkog terora u NOR-u i ROR-u, podignutom 1976. godine, na kojem su konstatovana brojna oštećenja nastala uslijed uticaja prirodnih faktora. Sprovođenje konzervatorskih mjera obezbijediće sanaciju oštećenja i sprječavanje daljeg propadanja spomenika.

- 33. Naziv aktivnosti:** Sanacija drvenog krova na objektu Zavičajnog muzeja „Ganića kula“, Opština Rožaje

Nosilac posla: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“

Realizator: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.750,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva zamjenu drvenog krovnog pokrivača izvedenog 1991. godine na objektu JU Zavičajni muzej „Ganića kula“, a koji je u lošem stanju. Cilj projekta je sanacija krovnog pokrivača radi obezbjeđenja adekvatnih uslova za očuvanje i prezentaciju pokretnih kulturnih dobara i muzejskih predmeta.

34. Naziv aktivnosti: Sanacija i adaptacija objekta „Kuća Pekića“, Opština Šavnik – III faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Opština Šavnik

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 45.727,00 €

Obrazloženje: Sanacija i adaptacija objekta „Kuća Pekića“ otpočela je 2015. godine, u saradnji Ministarstva kulture i Opštine Šavnik. Prva faza radova realizovana je u 2016. godini, a u toku su završne aktivnosti na sprovođenju druge faze, u svemu prema izrađenoj tehničkoj dokumentaciji. Projekat podrazumijeva realizaciju III faze – vanjsko uređenje oko objekta, kako bi se kompletirali svi radovi projektovani tehničkom dokumentacijom i projekat u cjelosti realizovao.

35. Naziv aktivnosti: Sanacija eksterijera objekta Državnog arhiva – Arhivski odsjek Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv – Arhivski odsjek Kotor

Subjekt saradnje: Uprava za imovinu i JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 25.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva konzervatorska istraživanja, izradu konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na eksterijeru objekta. Višestruki značaj projekta proizilazi iz činjenice da se u objektu čuva arhivska građa Opština Kotor i Tivat, iz perioda 1945-1988. godine, ali i građa koja pripada fondovima Okružnog suda Kotor 1797-1944. godine, i Sreskih sudova: Kotor, 1805-1942. godine; Budva, 1814-1943. godine; Perast, 1903-1944. godine; Risan, 1854-1903. godine, kao i Suda zapovjedništva ratne luke 1898-1918. godine.

36. Naziv aktivnosti: Zaštita i promovisanje najstarijih izdanja i legata JU Narodne biblioteke „Njegoš“, Opština Nikšić

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodna biblioteka „Njegoš“, Nikšić

Subjekt saradnje: JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Revizijom iz 2017. godine, konstatovano je loše stanje bibliotečkog fonda s kraja XIX i početka XX vijeka. Realizacija projekta, u saradnji sa stručnim službama, podrazumijeva konzervatorski tretman radi očuvanja i obezbjeđenja uslova za korišćenje predmetnog bibliotečkog fonda.

37. Naziv aktivnosti: Sprovođenje konzervatorskih mjera i tehničko-tehnološko osavremenjavanje najstarijih televizijskih zbirki, medijska prezentacija nematerijalne kulturne baštine RTCG i popunjavanje kinotečkih fondova

Nosilac posla: JP Radio i Televizija Crne Gore

Realizator: JP Radio i Televizija Crne Gore

Subjekt saradnje: JU Crnogorska kinoteka

Potrebna sredstva: 5.000,00€

Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak realizacije višegodišnjih aktivnosti Radio i Televizije Crne Gore i Crnogorske kinoteke, na zaštiti i revitalizaciji ugroženog filmskog fonda presnimavanjem na nove video formate. Cilj projekta je očuvanje, zaštita i valorizacija informativnog programa Televizije Titograd i emisija različite žanrovske strukture, snimljenih na filmskoj traci u periodu 1969.-1989. godine.

IV EDUKACIJA I DOEDUKACIJA STRUČNOG KADRA

Programom zaštite i očuvanja za 2018. godinu, edukacija i doedukacija stručnog kadra planirana je kroz 6 projekata, u iznosu od 10.400,00 €:

- 1. Naziv aktivnosti:** Stručno usavršanje bibliotekara za rad na platformi COBISS3, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Kulturni centar „Nikola Đurković“ Kotor
Subjekt saradnje: Narodna biblioteka Srbije
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Projektom je predviđeno pohađanje naprednog kursa COBISS/Fond serijske publikacije COBISS3, koji će omogućiti prelazak Gradske biblioteke i čitaonice Kotor na navedenu platformu. Realizacijom projekta korisnicima će biti pružena usluga pretraživanja elektronskog kataloga serijskih publikacija i personalnih bibliografija naučnika i istraživača sa područja Opštine Kotor.
- 2. Naziv aktivnosti:** „Frame“ - obuka za arhiviranje audio-vizuelne baštine, Pariz, Amsterdam
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Crnogorska kinoteka
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.500,00 €
Obrazloženje: „FRAME“, obuka u organizaciji francuskog Audio-vizuelnog instituta, holandskog Audio-vizuelnog instituta, Euro-vizijske akademije, Međunarodne federacije filmskih arhiva pod pokroviteljstvom programa Kreativne Evrope, fokusirana je na nove i buduće tehnologije i tehnike koje se koriste u digitalizaciji, prezervaciji, skladištenju, restauraciji, upotrebi i revalorizaciji audio-vizuelnih materijala. Projekat podrazumijeva pohađanje obuke kojim bi Crnogorska kinoteka dobila edukovani kadar za organizovanje i sprovođenje najsavremenije tehnike u zaštiti, očuvanju i promociji filmske baštine.
- 3. Naziv aktivnosti:** Radionica „Konzervacija rimske keramike i stakla“, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva učešće na sedmoj radionici za konzervaciju i dokumentaciju rimske keramike i stakla, koju organizuje Nacionalna ustanova Stobi, Makedonija u saradnji sa Balkan Heritage Foundation iz Sofije, Bugarska. Radionica će pružiti priliku za sticanje znanja i praktičnog iskustva o rimskoj i kasno rimskoj keramici i konzervaciji stakla kroz tri modula: praktični rad, predavanja i studijske posjete.

4. **Naziv aktivnosti:** Obuka „Upotreba programske opreme za inventar“, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“, Pljevlja
Subjekt saradnje: Narodna biblioteka Srbije
Potrebna sredstva: 400,00 €
Obrazloženje: Projektom je predviđeno pohađanje kursa vezanog za upotrebu programske opreme inventara, nakon kojeg će bibliotekari biti u prilici da obavljaju različite vidove elektronskog poslovanja. Obuka će biti realizovana u saradnji sa predstavnicima Narodne biblioteke Srbije.

5. **Naziv aktivnosti:** Stručno usavršavanje bibliotečkog kadra, Prijestonica Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodna biblioteka i čitaonica „Njegoš“ Cetinje
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva doedukaciju stručnog kadra Biblioteke za rad na platformi COBISS3, koja omogućava uključivanje u elektronsku bazu podataka bibliotečkih jedinica u državi.

6. **Naziv aktivnosti:** Arheološka ljetnja škola na Duklji, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 4.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak edukacije arheologa kroz istraživanja na Duklji u okviru međunarodne Arheološke ljetnje škole, koja se organizuje od 2017. godine. Pored rada na terenu i organizovanja radionica, arheološka ljetnja škola usmjerena je i na predavanja uz učešće stručnjaka iz Crne Gore i inostranstva.

V POPULARIZACIJA I PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE

Projekti popularizacije i prezentacije kulturne baštine, u okviru Programa zaštite i očuvanja za 2018. godinu, odnose se na 35 projekata, za koje je planiran iznos od 134.350,00 €:

1. **Naziv aktivnosti:** Izložba „Municipium S, 2017. – Numizmatički nalazi“, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Opština Pljevlja, Zavičajni muzej Pljevlja
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Arheološka istraživanja realizovana na lokalitetu Municipium S... tokom 2017. godine, osim otkrivenih arhitektonskih struktura rezultirala su i pronalaskom pokretnih nalaza, dominantno rimskog novca, koji su izrađivani u različitim kovnicama. Projekat podrazumijeva organizovanje izložbe i objavljivanje publikacije, radi adekvatne prezentacije lokaliteta.

2. **Naziv aktivnosti:** Nastavak projekta digitalizacije svežnjeva arhivskog fonda „Spisi vanrednog providura za Kotor i Albaniju i nadintendanta za Herceg-Noví“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv, Odsjek Istorijski arhiv Kotor

Subjekt saradnje: Proizvođači softvera „Hyperborea“ iz Pize i „M.I.D.A Informatica“ iz Bergama (Italija)

Potrebna sredstva: 6.000,00 €

Obrazloženje: Projekat je rezultat stručne saradnje Crne Gore i Italije na prevodu i primjeni softvera za obradu i eksportovanje arhivske građe Istorijskog arhiva u Kotoru, koja se prezentuje na web portalu <http://arhivkotor.hdue.it>. Njegova realizacija u 2018. godini podrazumijevaće dalju softversku obradu i digitalizaciju 16.500 dokumenata iz 10 arhivskih fascikli.

3. **Naziv aktivnosti:** Digitalizacija dijela rukopisne zaostavštine dr Lazara Tomanovića (prepiska, memoarska građa), Opština Herceg Novi

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi

Subjekt saradnje: JU Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Rukopisna zaostavština dr Lazara Tomanovića čuva se u Bibliotečko-arhivskom odjeljenju Narodnog muzeja Crne Gore, a ista će digitalizacijom i kroz saradnju sa stručnim službama muzeja biti iskorišćena za popunjavanje Zavičajne zbirke Boke Kotorske, Gradske biblioteke i čitaonice u Herceg Novom. Predmetna građa obuhvata oko 3.000 stranica, a projekat će se realizovati u skladu sa Pravilnikom o nacionalnim standardima za digitalizaciju bibliotečke građe, kroz postupke skeniranja, digitalnog fotografisanja, kontrole digitalizovanog materijala, provjere ispravnosti digitalnog dokumenta, kvaliteta skenova, dodjeljivanja deskriptivnih metapodataka, arhiviranja digitalizovanih dokumenata i prezentacije na sajtu biblioteke.

4. **Naziv aktivnosti:** Bokeljska noć, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Kulturni centar „Nikola Đurković“

Subjekt saradnje: Turistička organizacija Kotor

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Bokeljska noć je nematerijalno kulturno dobro Crne Gore datira sa kraja XIX vijeka, kada je Kotor bio pod vlašću Mletačke republike i kada se organizovala kao Venecijanska noć, po uzoru na venecijansku feštu, da bi početkom XX vijeka bila preimenovana u Bokeljsku noć. Manifestacija danas ima kulturno-turistički karakter, sa značajnim ekonomskim i socijalnim efektima vidljivim kroz njegovanje pomorske tradicije Crne Gore.

5. **Naziv aktivnosti:** Obilježavanje 150 godina postojanja biblioteke “Njegoš”, Prijestonica Cetinje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodna biblioteka i čitaonica “Njegoš” Cetinje

Subjekt saradnje: Nijesu prepoznati

Potrebna sredstva: 2.500,00 €

Obrazloženje: Biblioteka “Njegoš” nastavlja tradiciju Cetinjske čitaonice, osnovane 4. februara 1868. godine. Obilježavanje jubileja 150 godina postojanja ustanove podrazumijeva reprint izdanja knjige “Cetinjska čitaonica - Gradska biblioteka „Njegoš” (1868-1998)“, snimanje dokumentarnog filma o istorijatu biblioteke i pripremu promotivnog materijala, koji će biti prezentovani na svečanosti u Zetskom domu na Cetinju.

6. **Naziv aktivnosti:** Časopis „Glas“ za kulturu i umjetnost u DAISY formatu, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Biblioteka za slijepe Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 7.000,00 €
Obrazloženje: Biblioteka za slijepe Crne Gore osmu godinu izdaje časopis za kulturu i umjetnost, koji izlazi jednom mjesečno u DAISY formatu, pristupačnom licima sa oštećenim vidom. U „Glasu“ se objavljuju prilozi preuzeti iz časopisa za kulturu, umjetnost, književnost i društvena pitanja, koji na crnom tisku izlaze u Crnoj Gori, kao i prilozi sa sličnim sadržajima koji se objavljuju u programu elektronskih medija. Tokom 2018. godine biće snimljeno novih 12 brojeva časopisa, sa preko četrdeset priloga u svakom broju.
7. **Naziv aktivnosti:** Časopis „Kulturne tačke“ na Brajevom pismu, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Biblioteka za slijepe Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.500,00 €
Obrazloženje: Časopisom „Kulturne tačke“ Biblioteka za slijepe Crne Gore uspostavlja publikaciju na Brajevom pismu, sa ciljem fokusiranja na mlade oštećenog vida, a kroz obradu društvenih i kulturoloških tema koje bi bile od posebnog interesa za ovu populaciju. Časopis, koji će biti publikovan svakog drugog mjeseca, obrađivaće i teme iz oblasti promocije kulturne baštine Crne Gore.
8. **Naziv aktivnosti:** Nabavka tradicionalne nošnje za KUD „Džafer Nikočević“, Opština Gusinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu Gusinje
Subjekt saradnje: Opština Gusinje
Potrebna sredstva: 4.500,00 €
Obrazloženje: Promocija nematerijalne kulturne baštine gusinjskog kraja biće realizovana kroz nabavku 8 kompleta ženske gusinjske tradicionalne nošnje, za potrebe izvođenja igara i pjesama ovog kraja, cijeneći da KUD „Džafer Nikočević“ u svojoj kolekciji posjeduje samo mušku tradicionalnu nošnju.
9. **Naziv aktivnosti:** Arheološki časopis „Nova antička Duklja IX“, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: U okviru časopisa „Nova antička Duklja“, koji je publikovan u osam brojeva, objavljeni su stručni radovi vezani za antičku Duklju i druge arheološke lokalitete, čiji su autori nacionalni i međunarodni stručnjaci. U izdanju za 2018. godinu, predviđeni su stručni tekstovi autora iz Crne Gore, Italije, Njemačke, Hrvatske, Makedonije, Srbije i Bugarske, čija tema je vezana za ovaj arheološki lokalitet.
10. **Naziv aktivnosti:** Program obilježavanja 80 godina od otkrića Antičkih nekropola u Budvi (Budva, Kotor, Cetinje, Podgorica, Nikšić, Plužine, Beograd, Split)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Budve

Subjekt saradnje: Turistička organizacija Opštine Budva

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Ostaci antičkih nekropola u Budvi otkriveni su 1938. godine, prilikom radova na izgradnji Hotela „Avala“. Projekat podrazumijeva obilježavanje 80 godina od otkrića nekropola realizacijom brojnih aktivnosti: organizovanje izložbe materijala iz budvanskih nekropola otkrivenih do Drugog svjetskog rata, organizovanje međunarodnog naučnog simpozijuma o arheološkoj baštini Budve, priređivanje i objavljivanje zbornika radova sa međunarodnog simpozijuma, objavljivanje publikacija i ostalog promotivnog materijala.

11. **Naziv aktivnosti:** Popularizacija kulturnog dobra „Ostaci kastela i Lazareta“ povodom 60 godina od stavljanja pod zaštitu 1958–2018, Opština Budva

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Budve

Subjekt saradnje: Mjesna zajednica Petrovac na Moru

Potrebna sredstva: 1.500,00 €

Obrazloženje: Prezentacija kulturnog dobra „Ostaci kastela i Lazareta“ biće realizovana kroz izložbu fotografija, predavanje, obilazak lokaliteta i publikovanje zbornika radova. Projekat realizuje JU Muzeji i galerije Budve u prostoru Spomen doma „Crvena komuna“ u Petrovcu, u saradnji sa predstavnicima Mjesne zajednice.

12. **Naziv aktivnosti:** Monografija Zavičajnog muzeja „Ganića kula“, Opština Rožaje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Monografija Zavičajnog muzeja „Ganića kula“ sublimiraće rad ustanove osnovane 1991. godine, i dati osvrt na predmete koji su sastavni dio stalne postavke muzeja, što doprinosi proučavanju, upoznavanju, afirmaciji i zaštiti kulturne baštine rožajskog kraja.

13. **Naziv aktivnosti:** Projekat „Sve boje Crne Gore“, Opština Nikšić

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: Projekat je baziran na očuvanju tradicionalnih vještina bojenja materijala životinjskog i biljnog porijekla (vuna, lan, konoplja, pamuk) pigmentima dobijenim iz biljaka sa naših terena. Rezultati dobijenih istraživanja biće prezentovani na Tvrđavi Onogošt u Nikšiću, kroz dokumentarni film i izložbu fotografija.

14. **Naziv aktivnosti:** Prezentacija muzejskog materijala otkupljenog 2012. godine i nastavak istraživanja terena, Opština Nikšić

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Programom otkupa iz 2012. godine u dijelu Opštine Nikšić (Banjani, Drobniak) otkupljeno je 120 predmeta koji se odnose na tradicionalne zanate ovog kraja. Publikovanje

otkupljenog materijala i nastavak istraživanja od značaja su za upoznavanje ovog segmenta kulturne baštine, a sa ciljem proučavanja tehnika izrade, oblikovanja i ukrašavanja predmeta od drveta i tekstila.

- 15. Naziv aktivnosti:** Objavljivanje romana „Mojkovačka bitka“ Ćamila Sijarića, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“
Subjekt saradnje: Radio Bijelo Polje
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Realizacijom projekta biće publikovano reprint izdanje romana „Mojkovačka bitka“ Ćamila Sijarića, čija će se prezentacija održati u Pljevljima i Bijelom Polju. Cilj projekta je podsjećanje na književno djelo autora inspirisano Mojkovačkom bitkom.
- 16. Naziv aktivnosti:** Objavljivanje „Sabranih radova Stevana Samardžića“ (Tom I), Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Javna ustanova Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva objavljivanje djela „Sabrani radovi Stevana Samardžića“, koje će sadržati sve objavljene književne i stručne radove autora i tekstove o njegovom prosvjetnom radu.
- 17. Naziv aktivnosti:** Omaž Hamdiji Šahinpašiću (1916-2003), Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 500,00 €
Obrazloženje: Sa ciljem upoznavanja šire javnosti sa istaknutim ličnostima pljevaljskog kraja, Zavičajni muzej na godišnjem nivou organizuje večeri posvećene promociji lika i djela pojedinaca čiji je rad od značaja za kulturu i kulturnu baštinu Crne Gore i Pljevalja. U 2018. godini biće organizovan omaž Hamdiji Šahinpašiću, istaknutom muzičkom stvaraocu.
- 18. Naziv aktivnosti:** Monografija „Spomeničko naslijeđe NOB-a na prostoru Pljevalja“, Opština Berane – II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: Opština Pljevlja
Potrebna sredstva: 700,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva finalizaciju radova na objavljivanju monografije „Spomeničko naslijeđe NOB-a na prostoru Pljevalja“, sa posebnim osvrtom na spomen – obilježja podizana na teritoriji Opštine Pljevlja u periodu nakon Drugog svjetskog rata.
- 19. Naziv aktivnosti:** Izložba „Donacije Pomorskom muzeju Crne Gore u periodu 2007 - 2017. godina“, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Za proteklih deset godina Pomorski muzej Crne Gore u Kotoru, popunio je svoje zbirke velikim brojem predmeta iz donacija. Uzimajući u obzir da dobijeni predmeti predstavljaju vrijedno nasljeđe Kotora i Boke Kotorske, isti će biti prezentovani na izložbi, uz prateći katalog, čiji je cilj, pored zaštite i očuvanja nasljeđa, promocija filantropije i donatora koji u kontinuitetu obogaćuju zbirke muzeja.

20. Naziv aktivnosti: Izložba „Boka Kotorska okom fotografa Laforesta“, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.000,00 €

Obrazloženje: Na izložbi će biti predstavljene fotografije i negativi na staklu, kao i album sa fotografijama narodnih nošnji, koje su radili Franc Tiodor Laforest i Feniks Laforest, početkom XX vijeka. Ova građa, koju je porodica Laforest donirala Pomorskom muzeju, u dosadašnjem periodu nije bila dostupna široj javnosti, sa izuzetkom manjeg dijela koji je obrađen i publikovan u Godišnjaku Pomorskog muzeja.

21. Naziv aktivnosti: Štampanje monografije Pomorskog muzeja Crne Gore - II faza, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Pomorski muzej Crne Gore osnovan je 1952. godine i jedini je muzej ovog tipa u Crnoj Gori. Nakon sprovedenog istraživačkog rada, planirana je priprema i štampanje monografije Pomorskog muzeja, kojom će biti obuhvaćeni svi segmenti njegovog djelovanja, od osnivanja Kabineta plemenitog tijela Bokeljske mornarice 1880. godine, do uspostavljanja muzejske zbirke u prostoru Palate Grgurina 1938. godine i organizovanja Pomorskog muzeja u poslijeratnom periodu.

22. Naziv aktivnosti: Knjiga „Historija pomorstva Crne Gore od najstarijih vremena do 2016. godine“, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Prof. dr Antun Sbutega

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Knjiga „Historija pomorstva Crne Gore – od najstarijih vremena do 2016. godine“, obuhvata istoriju pomorstva Crne Gore u toku 25 vjekova, od antičkih vremena do savremenog doba. Cilj projekta je da ukaže na osnovne političke, ekonomske, tehničke i druge faktore i procese koji su uslovlili razvoj pomorstva u svijetu, na Mediteranu i Jadranu, a posebno u Crnoj Gori.

23. Naziv aktivnosti: Projekat „Evgenije Popović i Crna Gora“, Opština Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva istraživanja i prezentaciju ostavštine Evgenija Popovića, koja se čuva u arhivskim i muzejskim institucijama Trsta i predstavlja značajno svjedočanstvo o životu bokeške iseljeničke kolonije u Trstu, od kraja XVIII do početka XX vijeka. Rezultat rada na projektu biće organizovanje izložbe fotografija i dokumenata i izrada kataloga.

- 24. Naziv aktivnosti:** Objavljivanje XXV broja časopisa „Glasnik“ Narodne biblioteke „Radosav Ljumović“, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: „Glasnik“ je stručni časopis Narodne biblioteke „Radosav Ljumović“, koji izlazi od 1994. godine i prepoznat je kao relevantana publikacija koja obrađuje teme vezane za crnogorsku kulturu i tradiciju. Realizacijom projekta biće podržano njegovo jubilarno XXV izdanje.
- 25. Naziv aktivnosti:** Stručna obrada i publikovanje pokretnog materijala koje se nalazi u kući Novice Cerovića, Opština Šavnik
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu, sport i medije, Opština Šavnik
Subjekt saradnje: JU Muzeji i galerije Nikšić
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Kuća Novice Cerovića ima status nepokretno kulturno dobro, a svi predmeti koji se u njoj nalaze, od kojih se posebno izdvajaju odlikovanja, vezani su za ovu značajnu istorijsku ličnost. Realizacijom projekta izvršiće se stručna obrada pokretnog materijala, njegovo dokumentovanje i prezentovanje široj javnosti u formi izložbe.
- 26. Naziv aktivnosti:** Digitalizacija 6 tomova knjige „Monumenta Montenegrina“, priređivača Vojislava D. Nikčevića – II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 8.000,00 €
Obrazloženje: Edicija „Monumenta Montenegrina“ obuhvata dokumenta, građu i izvore koji ukazuju na kontinuitet političkih centara državne i vjerske vlasti na prostoru Crne Gore, od IV do XV vijeka. Cilj projekta je da se digitalizacijom građa iz edicije učini dostupnom široj javnosti. U prvoj fazi realizovanoj u 2017. godini izvršena je priprema, odabir odrednica i pojmova za digitalizaciju šest tomova „Monumenta Montenegrina“, kako bi se u II fazi okončale sve aktivnosti na realizaciji projekta.
- 27. Naziv aktivnosti:** Digitalizacija književnih časopisa iz doba knjaževine i kraljevine Crne Gore
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: U Knjaževini odnosno Kraljevini Crnoj Gori, u periodu od 1871. do 1918. godine, izlazilo je 7 književnih časopisa, sa ukupno 17 godišta, odnosno 6.832 stranica teksta. Projektom je planirana digitalizacija svih sedam izdanja, opremanje metapodacima i njihovo

prilagođavanje za postavljanje na Digitalnu biblioteku Crne Gore i portal Europeana - Evropska platforma kulturne baštine.

- 28. Naziv aktivnosti:** Digitalna zbirka rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Projekat predviđa formiranje digitalne zbirke rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića, koja obuhvata memoare i telegrame, predstavljene kroz 953 lista građe. Pored digitalizacije, projektom je predviđeno i unošenje dijela rukopisne zbirke u mašinski čitljivi program za obradu teksta, OCR-ovanje, unošenje metapodataka, te postavljanje zbirke na Digitalnu biblioteku Crne Gore i evropsku platformu Europeana.
- 29. Naziv aktivnosti:** Melem na ranu - Stare ljekaruše iz rukopisne zbirke Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat čine dvije faze: prva se sastoji od transliteracije i prevoda na crnogorski jezik 50 listova ljekaruša iz perioda XVIII i XIX vijeka i njihove digitalizacije. U drugoj fazi predviđa se izrada probnih preparata prema receptima i njihova provjera kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore, poslije čega se otvara prostor za privatno – javno partnerstvo Biblioteke i proizvođača sertifikovanih preparata. Ljekaruše (recepti, ponegdje praćeni odgovarajućim molitvama) su dijelovi tri mješovite rukopisno-štampane knjige iz zbirke rukopisa Nacionalne biblioteke Crne Gore.
- 30. Naziv aktivnosti:** Prezentacija biblioteke Visković – djela J. Leybach-a i Fr. Kalbrenner-a, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: OJU Muzeji Kotor, Muzej grada Perasta
Subjekt saradnje: ŠOSMO „Vida Matjan“ Kotor
Potrebna sredstva: 650,00 €
Obrazloženje: Projekat ima za cilj prezentaciju kulturne baštine Perasta, Boke Kotorske i Crne Gore, odnosno upoznavanje šireg javnosti sa stepenom obrazovanja porodice Visković i interesovanjima njenih članova.
- 31. Naziv aktivnosti:** Obnova i dopuna fundusa KUD-a „Njegoš“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Prijestonica Cetinje, Sekretarijat za kulturu, sport i medije
Subjekt saradnje: KUD „Njegoš“ Cetinje
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Projektom je planirana obnova i dopuna fundusa narodne nošnje KUD-a „Njegoš“, najstarijeg folklornog društva u Crnoj Gori, sa ciljem promocije etnoloških karakteristika Crne Gore i prezentacije nematerijalne kulturne baštine u savremenom kontekstu.

- 32. Naziv aktivnosti:** Praistorijski period na teritoriji Opštine Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva organizovanje izložbe arheološkog materijala sa lokaliteta Crvena stijena, Vrbička pećina i ostalih lokaliteta sa teritorije Opštine Nikšić. Pored navedenog, planirano je organizovanje konferencije, obilazak lokaliteta sa studentima i učenicima srednjih škola, kao i publikovanje zbornika radova.
- 33. Naziv aktivnosti:** Reprint izdanje djela iz legata akademika Pavla Mijovića
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projektom je planirano fazno objavljivanje izabranih djela akademika Pavla Mijovića, koja se čuvaju u okviru njegovog legata u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, a koja broje oko 30 knjiga i preko 4.000 monografskih publikacija.
- 34. Naziv aktivnosti:** Učešće na Berzi mediteranskog arheološkog turizma u Pestumu, Italija
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Ministarstvo kulture, JU Centar za konzervaciju i arheologiju, lokalne i nacionalne institucije
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Berza mediteranskog arheološkog turizma, bazirana na promociji i popularizaciji arheologije, tradicionalno se organizuje u Pestumu, Italija, gdje na godišnjem nivou učestvuju predstavnici iz 60 zemalja svijeta. Cijeneći da navedeni događaj posjeti oko 10,000 gostiju, te da isti predstavlja dobru priliku za međunarodnu promociju crnogorske kulturne baštine, Ministarstvo kulture, u saradnji sa lokalnim i nacionalnim institucijama iz oblasti kulturne baštine, nastavlja praksu učešća na berzi.
- 35. Naziv aktivnosti:** Prezentacija kulturnog dobra Kula vojvode Lazara Sočice, Goransko, Opština Plužine
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Centar za kulturu Plužine
Subjekt saradnje: Odbor za obnovu kule Lazara Sočice, JU Narodni muzej Crne Gore
Potrebna sredstva: 15.000,00 €
Obrazloženje: Realizacijom projekta, dio kule Lazara Sočice koji je namijenjen za multimedijalne sadržaje, biće stavljen u funkciju prezentacije materijalnih svedočanstava iz života ove ličnosti, kao i kulturne istorije Pive. Cilj projekta je valorizacija kulturnog naslijeđa pivskog kraja.

VI TEHNIČKO-TEHNOLOŠKO OSAVREMENJAVANJE

Programom zaštite i očuvanja za 2018. godinu, planirano je 12 projekata u ukupnom iznosu od 45.800,00 € u okviru kojih će se, odgovorajućom opremom, poboljšati uslovi za zaštitu, očuvanje i prezentaciju kulturnih dobara:

- 1. Naziv aktivnosti:** Tehničko-tehnološko osavremenjavanje naučno-informativnih sredstava u Istorijskom arhivu Kotor, Opština Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Državni arhiv, Odsjek Istorijski arhiv Kotor
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: U Kotorском arhivu, uz druge vrijedne arhivske fondove i zbirke, čuvaju se i spisi vanrednih providura Mletačke republike. Projekat podrazumijeva fizičku zaštitu, kontrolu i korekciju, kao i tehničko-tehnološko osavremenjavanje starih naučno-obavještajnih sredstava kroz primjenu informacionih tehnologija, čime se omogućava bolja čitljivost i njihova široka dostupnost.
- 2. Naziv aktivnosti:** Nabavka opreme za izložbeni prostor stalne postavke Zavičajnog muzeja Pljevlja – etnografska zbirka, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Etnografsko odjeljenje Zavičajnog muzeja Pljevlja, koje postoji od njegovog osnivanja 1952. godine, baštini bogat materijal s kraja XIX i prve polovine XX vijeka. Najznačajniji segmenti zbirke odnose se na nošnju i nakit, kulturu stanovanja i proizvode tradicionalnog zanatstva pljevaljskog kraja. Radi adekvatne muzejske ekspozicije, projektom je predviđena nabavka odgovarajuće opreme za prezentaciju muzejskog materijala.
- 3. Naziv aktivnosti:** Tehničko osavremenjavanje konzervatorskih radionica, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Centar savremene umjetnosti Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Konzervatorske radionice Centra savremene umjetnosti Crne Gore formirane su 1997. godine i opremljene za potrebe konzervacije i restauracije muzejskih predmeta iz fonda Centra i pružanje usluga trećim licima. Imajući u vidu savremene tehnologije u obavljanju konzervatorske djelatnosti, projekat podrazumijeva osavremenjavanje konzervatorskih radionica kroz nabavku adekvatne opreme za sprovođenje konzervatorskih mjera na muzejskim predmetima.
- 4. Naziv aktivnosti:** Standardizacija kataloga i nova platforma za kataloško arhiviranje filmske građe, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Crnogorska kinoteka
Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: U skladu sa osnovnim djelatnostima kinoteke, projektom je predviđena izrada platforme, software-a i hardware-a za kataloško arhiviranje filmskih materijala čime će se obezbijediti efikasnije obavljanje osnovnih kinotečkih djelatnosti u cilju zaštite, očuvanja, konzervacije i restauracije filmova, kao i dostupnosti kinotečkih podataka i materijala za prikazivanje, istraživanje, prezentaciju i druge namjene za potrebe popularizacije filmske kulturne baštine.

5. **Naziv aktivnosti:** Stvaranje uslova za obavljanje bibliotečke djelatnosti, Opština Gusinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu Gusinje
Subjekt saradnje: Opština Gusinje
Potrebna sredstva: 2.500,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva stvaranje uslova za obavljanje bibliotečke djelatnosti u skladu sa propisima koji je uređuju, imajući u vidu da se radi o lokalnoj ustanovi kulture osnovanoj 2017. godine, kroz adaptaciju postojeće prostorije, nabavku mobilijara i informatičke opreme.
6. **Naziv aktivnosti:** Unaprijeđenje uslova depoa, Opština Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.500,00 €
Obrazloženje: JU Muzeji i galerije Nikšić u svojim zbirkama posjeduje predmete i artefakte od izuzetnog značaja, koji zahtijevaju propisane uslove za adekvatnu zaštitu i čuvanje materijala. Projekat podrazumijeva nabavku neophodne opreme za zaštitu i čuvanje materijala u skladu sa muzejskim propisima i standardima.
7. **Naziv aktivnosti:** Poboljšanje uslova za multimedijalne sadržaje iz oblasti kulture, Opština Petnjica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu Petnjica
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 4.000,00 €
Obrazloženje: Formiranjem Javne ustanove Centar za kulturu Petnjica stvorili su se uslovi za organizovanje multimedijalnih programa iz oblasti kulture. Imajući u vidu kapacitete objekta, isti je neophodno opremiti odgovarajućom opremom koja će omogućiti prezentaciju kulturne baštine Opštine Petnjice.
8. **Naziv aktivnosti:** Tehničko-tehnološko osavremenjavanje rada u Narodnoj biblioteci „Stevan Samardžić“, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“
Subjekt saradnje: LJE RTV Pljevlja
Potrebna sredstva: 900,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nabavku savremene audio-vizuelne opreme koja bi poboljšala standarde bibliotečkog rada. Realizacijom projekta omogućava se dostupnost rezultata brojnih aktivnosti na polju obrazovno-kulturne edukacije široj čitalačkoj populaciji, kako preko

redovnog ažuriranja informacija na web stranici, tako i u štampanim izdanjima, prvenstveno izdavačkoj djelatnosti ustanove.

- 9. Naziv aktivnosti:** Tehničko – tehnološko osavremenjavanje Galerije „Vitomir Srbljanović“, Opština Pljevlja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Umjetnička galerija „Vitomir Srbljanović“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 900,00 €
Obrazloženje: U depoima i drugim prostorima pljevaljskih ustanova kulture nalazi se preko 300 djela likovne umjetnosti. U cilju evidentiranja promjena, oštećenja i kataloške obrade, projektom je predviđeno tehničko-tehnološko osavremenjavanje u vidu nabavke adekvatne opreme za obradu fonda likovnih djela.
- 10. Naziv aktivnosti:** Tehničko osavremenjavanje područnih odjeljenja Narodne biblioteke „Radosav Ljumović“ - „Kruševac“ i „Masline“, Glavni grad Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ kao najveća narodna biblioteka u Crnoj Gori nastoji da se transformiše u elektronsku biblioteku. Adekvatan nivo opremljenosti postignut je samo u matičnoj zgradi Biblioteke. Projekat podrazumijeva obezbjeđenje adekvatne elektronske i informatičke opreme za unaprjeđenje rada područnih odjeljenja Biblioteke.
- 11. Naziv aktivnosti:** Očuvanje crteža i skica Ilije Šobajića
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: JU „Muzeji i Galerije“ Nikšić posjeduje značajnu zbirku crteža Ilije Šobajića. Projekat obuhvata nabavku adekvatnog mobilijara za čuvanje više od tri stotine neuokvirenih crteža i skica, kojim će se obezbijediti adekvatan tretman djela istaknutog crnogorskog umjetnika.
- 12. Naziv aktivnosti:** Opremanje Franjevačke biblioteke "Don Niko Luković"
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Opština Kotor, Ekumenski centar "Don Branko Sbutega"
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Biblioteka sadrži fond od oko 10.000 vrijednih knjiga iz XIV i XV vijeka i značajna je za proučavanje istorije Kotora i Crne Gore. Bibliotečki fond se trenutno nalazi u neadekvatnom prostoru. Projektom je planirano opremanje prostora i izrada polica u cilju poboljšanja uslova za prezentaciju vrijednog kulturnog nasljeđa.

VII OSTALO

1. **Naziv aktivnosti:** Administrativno-tehnički poslovi za potrebe Savjeta za upravljanje Područjem Kotora

Nosilac posla: Ministarstvo kulture Kotor

Realizator: Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine Opštine

Subjekt saradnje: Opština Kotor

Potrebna sredstva: 12.500,00 €

Obrazloženje: Odredbom člana 8 stav 3 Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, propisano je da Vlada obrazuje Savjet za upravljanje Područjem Kotora radi koordinacije vršenja poslova zaštite, očuvanja i upravljanja istim. Shodno članu 12 istog zakona, administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta vrši organ lokalne uprave Opštine Kotor nadležan za poslove zaštite prirodne i kulturne baštine. Imajući u vidu probleme u realizaciji aktivnosti Savjeta, prouzrokovane, između ostalog, nedostatkom finansijskih sredstava za rad, Ministarstvo kulture pripremiло je tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, kojim se, pored ostalog, dodatno poboljšavaju postojeći mehanizmi upravljanja i definišu finansijske obaveze za sve zainteresovane strane koje učestvuju u upravljanju. Projekat podrazumijeva obezbjeđenje dijela sredstava za administrativno-tehničke poslove Savjeta, a u cilju prevazilaženja navedenog problema.

VI ZAKLJUČAK

Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara je, kao model finansiranja, dosadašnjim konceptom implementacije u odnosu na raspoloživa sredstva, uticao na unaprjeđenje stanja i uslova zaštite kulturne baštine. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu podržano je 116 projekata, koji će tretirati kulturna dobra na teritoriji cijele države, bez obzira da li su od međunarodnog, nacionalnog ili lokalnog značaja.

Dosadašnji rezultati projekata su pružili važne podatke o životu na prostoru Crne Gore, od praistorije do danas, ukazali na potrebu i značaj zaštite nepokretne, pokretne i nematerijalne kulturne baštine, naročito muzejskog, bibliotečkog, kinotečkog i arhivskog fonda, kao dokumenata naše prošlosti i dali mogućnost za integralnu zaštitu kulturne baštine i pripremu kulturnih dobara za prezentaciju i održivo korišćenje. Poštovanjem kulturne raznolikosti i dokumentovanjem nematerijalne baštine, projektima se unaprjeđuje stanje i postiže zaštita i očuvanje kulturne baštine za buduće generacije.